

Nước Việt - Văn hóa - 1 - Quyền được treo tranh

Dân chủ là Văn hóa

[Nước Việt - Văn hóa \(1\) - Quyền được treo tranh](#)

[Hà Nội không cho treo 30 tranh gò đồng vì 'người trong tranh'?](#)

[Quản lý văn hoá theo kiểu 'Tao không thích thì tao... cấm!'](#)

[Nhân văn giai phẩm bis](#)

[Hồng vệ binh văn hoá](#)

[Vì sao Sở Văn hóa Hà Nội cấm?](#)

[Sở VH-TT Hà Nội bị chỉ trích vì cấm 30 tác phẩm của nghệ sĩ Phạm Xuân Trường](#)

[Thư ngỏ chất vấn Giám đốc Sở Văn hoá và Thể thao Hà Nội](#)

[Quyền được treo tranh](#)

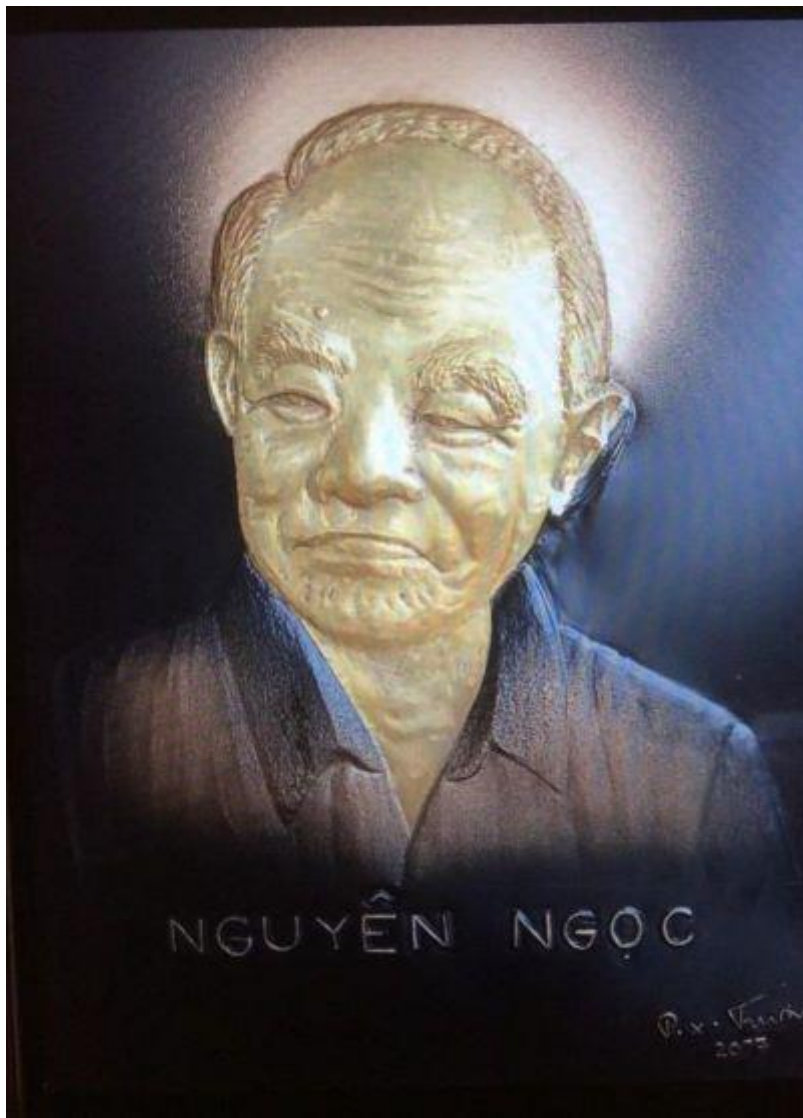
[Thủ đô nhục với Cố đô](#)

[Hồng vệ binh hay thảm họa văn hóa từ Hà Nội?](#)

[Hà Nội không cho treo 30 tranh gò đồng vì 'người trong tranh'?](#)

4 tháng 12 2023

Capture à partir de :[BBC](#)

Nguồn hình ảnh, Phạm Xuân Trường

Tranh gò đồng của Phạm Xuân Trường khắc họa chân dung nhà văn Nguyễn Ngọc

Một cuộc triển lãm tranh gò đồng tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam, Hà Nội đã chỉ được “phê duyệt” cho treo một số tranh, còn một số khác không được.

Theo thông tin từ giới văn nghệ sĩ Việt Nam, cuộc triển lãm chân dung văn nghệ sĩ của nhà thơ, nhà điêu khắc Phạm Xuân Trường đã khai mạc hôm 02/12/2023 nhưng 30 bức không được chính thức trưng bày.

Sở Văn hoá - Thể thao Hà Nội đã cấp phép cho treo 154 bức, còn 30 bức khác bị loại khỏi triển lãm và đã xuất hiện trên các trang mạng xã hội như Facebook ở Việt Nam.

Số tranh gò đồng, gắn liền tên các văn nghệ sĩ, trí thức nổi tiếng qua nhiều thế hệ có các ông như triết gia Trần Đức Thảo, học giả Phan Khôi, nhà thơ Trương Tửu, các nhân vật từng bị đày ải một thời ở miền Bắc VN: Trần Dần, Lê Đạt, Phùng Quán, Hoàng Cầm.

Nhà thơ Hoàng Hưng, người từng bị “tập trung cải tạo vì một tập thơ”, và nhà văn Vũ Thư Hiên, tác giả cuốn ‘Đêm giữa ban ngày’ kể lại thời kỳ ông bị cầm tù ở VNDCCCH cũng có tranh thuộc diện “không được

treo". Tuy thế, nhà văn Vũ Thư Hiên sau nhiều năm sống tại Pháp đã có thể về lại Việt Nam gần đây.

Thế nhưng những người chưa từng bị đàn áp trong quá khứ giống các vị trên vẫn có chân dung "bị cấm" ở thế kỷ 21.

Đó là các ông bà khác như Nguyễn Duy, Dương Tường, Nguyễn Ngọc, Trần Huy Quang, Ý Nhi, Tạ Duy Anh, Thái Kế Toại, Phạm Viết Đào, Nguyễn Quang Lập... và nhiều người khác.

Theo nhà phê bình văn học Phạm Xuân Nguyên, viết trên Facebook cá nhân thì hồi năm 2018, một triển lãm tương tự, nhỏ hơn với chân dung gò đồng văn nghệ sĩ cũng của tác giả Phạm Xuân Trường ở Hải Phòng đã được thanh phố đó cho phép treo 100 bức, và cấm 8 bức.

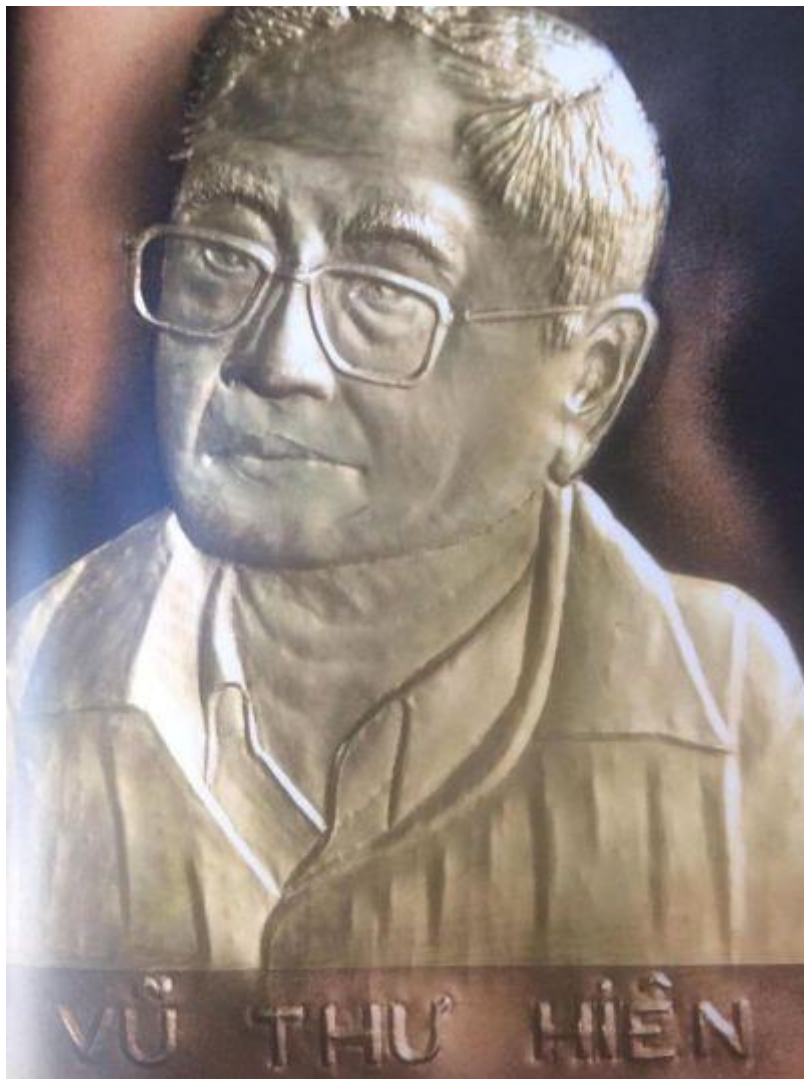
Điều này cho thấy có sự khác nhau trong việc "thẩm định tranh" của quan chức Hà Nội và Hải Phòng,

Ông Phạm Xuân Nguyên đặt câu hỏi về chuyện này và xác nhận trên Facebook rằng chân dung của ông ở cả hai cuộc triển lãm, tại Hải Phòng và Hà Nội (lần này), đều thuộc diện "bị treo" – tức là không được ra mắt công chúng.

Còn nhà văn, võ sư Đoàn Bảo Châu sau khi nghe tin thì đăng trên mạng xã hội như sau:

"Các tác phẩm đều rất đẹp, rất có hồn, giá trị nghệ thuật cao, thể hiện tay nghề điêu luyện và tấm lòng yêu quý những người được thể hiện. Vậy chỉ có thể là những cái tên đã khiến những tác phẩm không được trưng bày, trong ấy có cả triết gia Trần Đức Thảo, được giải thưởng Hồ Chí Minh, nhà văn Nguyễn Ngọc, những nhà văn, nhà thơ được giải thưởng nhà nước như Hoàng Cầm, Lê Đạt, Trần Dần, Nguyễn Duy, Hoàng Quốc Hải..."

"Vậy các chuyên gia văn hoá, các quan chức nắm văn hoá đất nước lấy lý do gì để cấm những tác phẩm chân dung ấy?", ông Đoàn Bảo Châu đặt câu hỏi.

Nguồn hình ảnh, Phạm Xuân Trường

Tranh gò đồng của Phạm Xuân Trường khắc họa chân dung nhà văn Vũ Thư Hiên

Nguồn hình ảnh, Phạm Xuân Trường

Tranh gò đồng của Phạm Xuân Trường khắc họa chân dung nhà thơ Hoàng Hưng

Cấm đoán chỉ gây tò mò?

Đây không phải là lần đầu tiên Hà Nội hay các đô thị ở Việt Nam có quyết định “nửa vờ” về các sự kiện văn hóa đại chúng gắn liền với lịch sử cận đại.

Hồi 2014, một triển lãm về Cải cách Ruộng Đất đã được cho khai mạc vào ngày 11 tháng 9 rồi đột nhiên bị đóng.

Theo sử gia Dương Trung Quốc phát biểu lúc đó, triển lãm được thực hiện trong bối cảnh chưa có một tổng kết chính thức về Cải cách Ruộng đất nên “đương nhiên sẽ có hạn chế rất lớn” bất chấp nỗ lực của những người làm công tác bảo tàng.

Sang sáng 12/9 có tin triển lãm ngưng đón khách vì 'sự cố điện' nhưng không bao giờ được mở lại.

Việc cho diễn rồi lại tìm lý do kỹ thuật loanh quanh để ngưng buổi diễn đã xảy ra nhiều lần với các show ca nhạc của văn nghệ sĩ hải ngoại về Việt Nam trình diễn.

Chẳng hạn hồi tháng 9/2022, Huế, Hà Nội, Hải Phòng, Hưng Yên đồng loạt "tạm hoãn" show diễn của ca sĩ Khánh Ly dù đã cho phép bà về VN thực hiện chuyến công diễn.

Trong lĩnh vực điện ảnh, một số phim được giải thưởng cao trên thế giới cũng có thể bị cấm tại VN.

Hồi tháng 7/2021, phim Vị - được trao giải thưởng lớn ở Đài Bắc và Berlin - đã nhận quyết định cấm chiếu từ Cục Điện ảnh Việt Nam.

Cùng lúc, các cơ quan chuyên trách về mảng văn hóa, văn nghệ, truyền thông ở Việt Nam như Ban Tuyên giáo của Đảng Cộng sản Việt Nam cũng nắm được vấn đề rằng quản lý, kiểm soát văn hóa phẩm ở thời đại công nghệ kỹ thuật số và mạng xã hội không thể áp dụng theo kiểu cũ, như các bài trên tạp chí [Tuyên giáo](#) đã viết.

"Cơ quan chức năng quản lý văn hóa nghệ thuật cần trang bị thêm kiến thức để trong quá trình thực thi vấn đề tiền kiểm, hậu kiểm cho các cán bộ, nhân viên thực thi để vừa bảo đảm sự nghiêm túc nhưng cũng không làm triệt tiêu cảm hứng của người sáng tạo. Kiểm duyệt không có nghĩa là cấm đoán gắt gao, mà còn giúp nâng cao chất lượng..." trang Tuyên giáo viết hồi tháng 8/2022.

Trong dư luận ở Việt Nam hiện có ý kiến cho rằng việc cấm đoán sẽ chỉ có hiệu ứng ngược, gián tiếp "quảng cáo" cho những tác phẩm, hoạt động văn hóa nghệ thuật mà nếu cứ để diễn ra bình thường thì công chúng sẽ tự biết đánh giá có thật là hay hay không.

Tác phẩm hay sẽ tự có sức sống với thời gian, còn tác phẩm dở sẽ bị đào thải, theo luồng dư luận này.

Nguồn hình ảnh, Phạm Xuân Trương

Chân dung nhà phê bình Phạm Xuân Nguyên. Theo người trong tranh viết trên Facebook thì bức này bị cấm treo và chỉ được bạn bè ông chia sẻ hình trên mạng xã hội

[Quản lý văn hoá theo kiểu ‘Tao không thích thì tao... cấm!’](#)

04/12/2023

Trần Văn

Capture à partir de : voatiengviet

(Hình: Tạ Duy Anh/Vanviet.info)

Khai mạc triển lãm chân dung gò đồng của Phạm Xuân Trường. Có 31 tác phẩm bị cấm.
(Hình: Tạ Duy Anh/Vanviet.info)

Hiếm có minh họa nào cho dân chủ XHCN, cho thiện chí hòa hợp – hòa giải, cho mời gọi góp ý xây dựng chính quyền rõ như thế này.

Ông Thái Kế Toại, 75 tuổi, Đại tá, cựu Trưởng phòng An ninh văn hóa Cục A25 của Bộ Công an, cựu Giám đốc Điện ảnh Công an, cựu Phó Chủ tịch Thường trực Hội Điện ảnh Hà Nội vừa công bố thư khiếu nại mà ông mới gửi ba người: Giám đốc Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội, Giám đốc Công an Hà Nội, Cục trưởng Cục A03 của Bộ Công an. Nội dung chính thế này:

Mấy ngày qua tôi có đọc được tin tức trên mạng về việc Sở cấm triển lãm của ông Phạm Xuân Trường tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam không được treo 31 bức tranh chân dung gò đồng các trí thức, văn nghệ sỹ trong đó có tranh chân dung tôi. Vậy có phải danh sách đó do Sở Văn hóa- Thể thao Hà Nội quyết định hay không? Nếu đúng là quyết định của Sở thì các ông dựa trên văn bản, quy định pháp luật nào liên quan đến 29 ông trí thức, văn nghệ sỹ và cá nhân tôi? Nếu các ông cấm treo tranh chân dung tôi thì đó là sự xâm phạm nhân phẩm, quyền cá nhân của tôi và vi phạm pháp luật nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Các ông sẽ xử lý sự việc thế nào? Xin đề nghị ông Giám đốc Công an Hà Nội, ông Cục trưởng Cục A03 Bộ Công an xem xét điều tra sự việc, xử lý những vi phạm pháp luật theo

mức độ nặng nhẹ. Mong các ông hồi âm cho cá nhân tôi và công luận. Cảm ơn sự quan tâm và công tâm của các ông (1).

Dường như ông Toại là người đầu tiên “*có liên quan*” đến scandal Tranh ‘*TREO*’ khiếu nại chuyện Sở Văn hóa Thể thao Hà Nội cấm trưng bày tranh chân dung của một số cá nhân mà cả đương sự (nghệ sĩ tổ chức triển lãm tác phẩm), người “*có liên quan*” (văn nghệ sĩ được nghệ sĩ chọn - thể hiện chân dung và mang ra trưng bày) lẫn công chúng không ai biết vì sao lại thế.

Phạm Xuân Trường là một nhà thơ ngụ tại Hải Phòng. Ông không chỉ nổi tiếng về thơ mà còn nổi tiếng vì dùng các lá đồng để tạo ra tranh – tranh gò đồng. Ngày 2/12/2023, Phạm Xuân Trường tổ chức triển lãm lần thứ hai 184 tấm tranh gò đồng của ông tại Bảo tàng Mỹ thuật Hà Nội. Đây là lần thứ hai Phạm Xuân Trường tổ chức triển lãm những tấm tranh gò đồng của ông (lần đầu cách nay năm năm – 11/2018 – tại Hải Phòng).

Trong 184 tấm tranh gò đồng mà ông Phạm Xuân Trường mang đến Hà Nội để thực hiện triển lãm “*Chân dung các văn nghệ sĩ*” có 31 tấm bị Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội cấm treo. Lệnh cấm được thể hiện trên Danh sách tác phẩm đính kèm Giấy phép triển lãm, mỹ thuật số 563/GP-SVHTT mà Sở Văn hóa Thể thao Hà Nội cấp ngày 1/11/2023 bằng dòng chữ: **KHÔNG CẤP PHÉP TÁC PHẨM (2)**...

Những người mà Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội không cho ông Phạm Xuân Trường giới thiệu chân dung của họ tại triển lãm của ông gồm: *Phan Khôi. Hoàng Cẩm. La Khắc Hòa. Tạ Duy Anh. Hoàng Quốc Hải. Hoàng Minh Tường. Trần Đức Thảo. Nguyễn Duy. Lê Đạt. Phùng Cung. Đỗ Hoàng. Phạm Lưu Vũ. Thái Bá Tân. Nguyễn Xuân Diện. Thái Kế Toại. Trần Dân. Phùng Quán. Nguyễn Quang Lập. Trần Huy Quang. Vũ Thư Hiên. Phạm Viết Đào. Nguyễn Ngọc. Ý Nhi. Dương Tường. Bùi Chí Vinh. Hoàng Hưng. Đặng Văn Sinh. Trương Tửu. Phạm Xuân Nguyên và bốn người cùng góp mặt trong một tấm tranh gò đồng là Nguyễn Xuân Khánh, Phạm Toàn, Bùi Ngọc Tấn, Dương Tường.*

Một số trong số những nhân vật vừa kể đã từng bị cáo buộc là lợi dụng văn hóa, văn nghệ để tuyên truyền chống phá nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa hồi cuối thập niên 1950 ở miền Bắc Việt Nam – “*phong trào Nhân văn Giai phẩm*”. Một số đã từng bị nhà nước Cộng

hòa XHCN Việt Nam tổng giám. Một số đã từng hoặc vẫn còn đang lên tiếng chỉ trích về những điều trái tai, gai mắt.

Tuy nhiên cần lưu ý là trong số những nhân vật mà Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội cấm ông Phạm Xuân Trường trưng bày tác phẩm thể hiện chân dung của họ, có nhiều người đã được chiêu tuyết rồi được trao các giải thưởng quốc gia mà chính quyền Cộng hòa XHCN Việt Nam xác định là cao quý như Giải thưởng Hồ Chí Minh (trường hợp Triết gia Trần Đức Thảo – Giải thưởng Hồ Chí Minh năm 2000), Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật (trường hợp các ông Trần Dần, Lê Đạt, Phùng Quán, Hoàng Cầm,...), hoặc được tôn vinh bằng những giải không kém phần quan trọng như Giải Thành tựu văn học trọn đời (trường hợp ông Hoàng Quốc Hải)...

Thế thì tại sao Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội lại xử sự như vậy? Quyết định của Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội chính là minh họa cho chuyện: Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam cho phép các viên chức hữu trách sử dụng công quyền theo kiểu... “*mày, tao*”, bất kỳ ai cũng là... “*mày*” nên các quyền hiến định dành cho công dân chỉ tồn tại trên giấy, “*tao*” không thích thì “*tao*” cấm.

Chiêu tuyết bằng các giải thưởng, bằng việc dùng tên để đặt cho một hay một số con đường nào đó chỉ là... động tác kỹ thuật. Sự nghi kỵ, thậm chí thù hằn vô lối vẫn còn nguyên và đó có thể là lý do ông Thái Kế Toại – người góp phần đáng kể vào việc giải oan cho các thành viên “*Nhân văn Giai phẩm*” cũng trở thành kẻ đắc tội với hệ thống nên không được phép góp mặt.

Hiếm có minh họa nào cho dân chủ XHCN, cho thiện chí hòa hợp – hòa giải, cho mời gọi góp ý xây dựng chính quyền rõ như thế này. Đừng nghĩ đó là lỗi nhận thức của Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội nói chung, Giám đốc Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội nói riêng. Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội chỉ có thể ngang nhiên biểu diễn sự thô bạo như vậy sau khi đã tham khảo ý kiến của những ngành khác như tuyên giáo, công an. Ở lần triển lãm tranh gò đồng đầu tiên vào năm 2018 tại Hải Phòng, Sở Văn hóa – Thể thao Hải Phòng cũng cấm ông Phạm Xuân Trường treo 8 trong 108 tác phẩm của ông (3). Không có chủ trương, không ai dám làm và làm một cách nhất quán như thế.

Chú thích

(1)

<https://www.facebook.com/thai.k.toai/posts/pfbid0Kj2qAZu2nyu3xvP3eRKqHyKYxaktwECPhEcYVeXmZqbWi2cMwyzVj7mu43UH66F9l>

(2)

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02aB7LmrUTWS2qWAUvXcBR8mYJ19SX1HVsgLjWbFskXGsZGrWU6Uw2PBTqT727VYNFI&id=1160946631

(3) <http://trannhuong.net/tin-tuc-56602/tai-sao-ha-noi-khong-cho-treo-tranh-.vhtm>

Nhân văn giai phẩm bis

Capture à partir de : [baotienngdan](#)

Nguyễn Thông

4-12-2023

Kỳ 1: Hai hôm nay, dư luận xã hội, nhất là giới văn nghệ sĩ, văn hóa văn nghệ, dậy sóng vụ Phạm Xuân Trường và “án treo”. Xã hội nóng vậy nhưng tịnh không thấy một tờ báo mậu dịch quốc doanh nào hó hé nửa lời. Chắc còn chờ chỉ đạo. Làm thân phận “chim trong lồng” (tôi viết rõ là lồng) nó khổ thế đấy. Đó là thực chất của tự do báo chí ở xứ này.

Phạm Xuân Trường là ai? Bác ấy – nhà điêu khắc, nhà văn nhà thơ, cũng thuộc hàng danh sĩ ở đất Hải Phòng. Nhắc tới đất Phòng thời hiện đại đừng quên những Bùi Ngọc Tấn, Đào Trọng Khánh, Thi Hoàng, Nguyễn Thụy Kha..., dĩ nhiên có cả Phạm Xuân Trường. Tôi chỉ vinh dự là đồng hương bác Trường chứ chưa được gặp, trò chuyện bao giờ, còn các “cụ” kia thì mình từng hầu chuyện.

Là người ngoại đạo điêu khắc-hội họa, tôi không dám bàn sâu về tác phẩm của bác Trường, nhưng rất nể phục. Trên đời có những họa sĩ, chỉ vẽ bằng bút bằng cọ vào giấy vào vải cái chân dung-mặt người cho giống cũng không vẽ được, đằng này bác Trường hì hụi gò mặt người ta lên mảnh kim loại đồng mà cứ như chụp lại bằng búa bằng đe, toát ra cả thần thái “đương sự” thì quá tài. Hình như trong giới làm nghệ chưa ai đạt được điều này. Tôi cũng chơi với họa sĩ Đỗ Đức, một bậc thầy về tranh khắc gỗ. Lão này chỉ cần vài ba nét quệt là thiên hạ nhận ra ngay khắc họa về ai. Coi cứ phục lẫn.

Có người trên phây búc chê cái triển lãm chân dung đồng (đồng mà trị giá hơn cả vàng) ấy của bác Trường hơi tạp nham, rằng ai lại lồi cả những vô danh tiểu tốt lên ngự cùng đáng bậc. Nghĩ thế cũng chưa đúng. Đây là nghệ thuật, là sáng tạo, gửi hồn mình vào tác phẩm, chứ không phải buổi duyệt đội ngũ người nổi tiếng. Bác í có thể gò đồng

chân dung bà cụ hàng xóm, người chạy xe ôm, hoặc đưa cháu... cũng được cơ mà. Xưa cụ Trần Văn Cẩn chả từng lừng lẫy với bức tranh “Em Thúy” vẽ đưa cháu vô danh tiểu tốt đó sao.

Kỳ 2: Biên ngắn gọn vụ việc thế này, theo chính lời kể của “đương sự” nạn nhân Phạm Xuân Trường: Bác ấy tổ chức buổi triển lãm tác phẩm của mấy chục năm sáng tạo, những bức gò đồng thể hiện chân dung/gương mặt “người nổi tiếng và bạn bè” tại Viện Bảo tàng Mỹ thuật Hà Nội. Bác Trường, theo đúng quy định đã gửi danh sách 185 tác phẩm cho Sở Văn hóa – Thể thao Hà Nội duyệt. Sở duyệt, gạt bỏ 31 tác phẩm, tức là chân dung của 29 người (bởi có 2 tác phẩm thể hiện nhiều người), cấm, không cho treo. Gọi vụ này là “án treo” bởi vậy.

Không hiểu ông bà sở nào, hiểu biết đến đâu, tầm văn hóa cỡ mấy, quyền hành mức gì, do ngu dốt hay do nhìn đâu cũng thấy nhạy cảm, thấy sự nguy hiểm, hay được ai/cấp nào chỉ đạo mà quyết diệt xóa cả những đáng bậc, những danh nhân đã có công lao to lớn với đất nước, nhân dân; với cả những người nổi tiếng được xã hội, cộng đồng ghi nhận.

Nếu những người bị “án treo” ấy là phản động, xấu xa, bị dân phỉ nhổ, căm ghét thì chả nói làm gì, đảng này họ là nhân vật lịch sử lấy lừng, nhiều người được chính nhà nước phong tặng tuyên dương giải này giải nọ. Tôi cho rằng đám cán bộ sở quyền hành này không thể không biết những Trần Đức Thảo, Phan Khôi, Hoàng Cầm, Phùng Quán, Trần Dần, Trương Tửu, Nguyễn Ngọc, Nguyễn Duy... Chúng biết cả đấy. Nếu thực sự không biết thì đó là nổi nhục, là vết nhơ trong việc dùng người ở xứ này. Chúng chả dám tự ý đâu. Phải do những kẻ trên chúng, quyền hành hơn chúng. Những kẻ luôn bị ám ảnh bởi “vụ án” Nhân văn giai phẩm dù chuyện đáng xấu hổ do họ gây ra đã qua gần 7 chục năm. Họ muốn thực hiện những vụ Nhân văn mới bởi họ luôn cảnh giác với thế lực thù địch, trong họ chỉ có con robot lập trình sẵn hoạt động, nhìn ai cũng xấu, nhìn cái gì cũng tệ hại, nguy hiểm cho sự cai trị của họ. Cứ thử đọc một dòng “Không cấp phép tác phẩm: Chân dung Trần Đức Thảo”, thấy đám này thật ti tiện. Là quản lý trại hòm chứ không phải quản lý văn hóa.

Vụ cấm tranh đồng của nhà điêu khắc tài hoa và nhân văn Phạm Xuân Trường phải nói thẳng là vụ Nhân văn giai phẩm bis, vụ đầu tố, hủy diệt văn nghệ mới. Nó là sự kết hợp của chính trị thô bạo với sự quản

lý ngu dốt và thói nhỏ nhen, tiểu nhân tâm thường. Nó là sự xuống dốc thể thảm của văn hóa trong tay bọn hồng vệ binh thói nát. Phải vạch mặt, chỉ ra đích danh thủ phạm chứ không thể xuê xoa mãi được.

Kỳ 3: Những tác phẩm gò đồng mà nhà thơ-người thợ tài hoa Phạm Xuân Trường đề nghị nhà chức việc xét duyệt là tác phẩm nghệ thuật chứ không phải thứ chính trị thô thiển để rồi muốn cấm thì cấm. Mà ngay cả dưới góc độ chính trị-xã hội, sự cấm ấy cũng rất đáng lên án. Trong bản danh sách đã được sở duyệt, rất nhiều chân dung bị cấm treo lại là những tên tuổi lẫy lừng đã làm vẻ vang cho đất nước, dân tộc, nhân dân, người Việt, văn hóa Việt. Đám quan chức sở Văn hóa thủ đô và cả những quan thầy họ đã làm chính trị một cách rất phi chính trị.

Qua vụ “án treo” này, đã đến lúc nhà cầm quyền bỏ ngay cái thói “để lâu cứt trâu hóa bùn”, lờ đi rồi cũng xong, đâu sẽ vào đấy. Phải làm rõ ngô khoai, phạt những kẻ cố tình làm sai. Cần sự giải thích rõ ràng của người, của cấp có trách nhiệm: Sở làm thế là đúng hay sai? Nếu đúng, vì sao đúng? Nếu sai, tại sao sai? Ai là người chịu trách nhiệm chính, cán bộ sở, giám đốc sở, hay còn cao hơn nữa, ban tuyên giáo trung ương chẳng hạn? Ban tuyên giáo Thành ủy Hà Nội, Ban tuyên giáo trung ương có chỉ đạo, cho ý kiến để thông qua danh sách cấm ấy không? Dự luận cho rằng, với “án treo” nhạy cảm như vậy, thách kệo đám sở kia cũng chẳng dám tự ý làm. Phải truy tận gốc, tìm ra kẻ đang trốn trong đồng rơm.

Cho tới nay, đã 4 ngày kể từ khi vỡ lở vụ việc tai tiếng, vẫn chưa thấy bất kỳ ông bà nào có trách nhiệm kể cả ở Hà Nội và trung ương lên tiếng. Lại càng lạ hơn nữa, ngay mấy cái hội có liên quan như Liên hiệp Các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Hội Mỹ thuật Việt Nam, Hội Nghệ sĩ tạo hình Việt Nam cũng cấm hớ hớ lầy lầy nửa lời. Đồng tình với cách xử sự của sở văn hóa, hay là bảo vệ người làm nghệ thuật, ít ra cũng phải cho thiên hạ biết, chứ đâu như phỗng sành cả thế.

Đáng ghi nhận đã có tiếng nói thể hiện thái độ rõ ràng của ông Nguyễn Quang Thiều – Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, dù với tư cách cá nhân nhưng cũng có thể coi đó là quan điểm của hội, bởi ông là chủ tịch.

Không thể cứ như mọi lần, quanh quèo đổ cho thế lực thù địch, cho thằng đánh máy, hoặc phân trần chúng tôi đâu có ý vậy, do hiểu chưa đúng, sơ sơ sót sót nhất thời... Xin thưa, lần này giấy trắng mực đen, mực rất đen, văn bản công khai sinh ra từ bạo quyền, chẳng thể chối được.

Ở xứ ta, đảng (chỉ có một đảng chứ làm gì còn đảng nào) luôn tự nhận quyền lãnh đạo toàn diện, mọi mặt. Vậy đảng phải có trách nhiệm về vụ “án treo”. Giả dụ cấp dưới nó không báo cáo, nó giấu, nó làm sai mà mình không biết đã đi một nhẽ. Khi việc ùm xùm, biết rồi, nắm rồi nhưng cứ lờ đi, im lặng, không có ý kiến gì thì khó chấp nhận.

Nếu ông bí thư thành ủy Đinh Tiến Dũng hoặc trưởng ban tuyên giáo thành ủy không đứng ra giải quyết thì trách nhiệm thuộc về trung ương, thậm chí tổng bí thư. Đây đâu chỉ là “chuyện ngày thường ở huyện” nhỏ nhất, lán cấn, không đáng kể của một cuộc triển lãm, của lĩnh vực văn nghệ, mà thể hiện quan điểm chính thống của lực lượng cầm quyền đối với nhân vật lịch sử, người có công với dân với nước, người mà chính chế độ này đã tặng giải thưởng Hồ Chí Minh, giải thưởng Nhà nước...

Không dám xử lý, không dám cách chức kẻ làm sai, thì chính thể chế này đã tự cách chức mình, dù luôn nói hay, nói tốt về mình.

Vùi dập thù dai cả công thần hãn mã, phân biệt đối xử tệ hại với những đáng bậc như Trần Đức Thảo, Nguyễn Hữu Đang, Phan Khôi, Trần Dần, Phùng Quán, Nguyễn Ngọc... thì chẳng thể mong bên thắng cuộc thực tâm hòa giải hòa hợp với ai trước kia là đối phương, cựu thù, bên thua cuộc.

[Hồng vệ binh văn hoá](#)

Capture à partir de :[baotienngdan](#)

[Tạ Duy Anh](#)

3-12-2023

Từ trái qua: Nhà văn Nguyễn Xuân Khánh, Dịch giả Dương Tường, Nhà văn Bùi Ngọc Tấn, Nhà giáo Phạm Toàn. Ảnh trên mạng

Trong bài cách đây mấy hôm, tôi nói trước rằng, dư âm triển lãm chân dung gò đồng của Phạm Xuân Trường sẽ còn kéo dài.

Hôm nay (và sẽ còn nhiều ngày sau) mạng xã hội tràn ngập thông tin về cuộc triển lãm, kèm theo những lời bày tỏ đủ các sắc thái tình cảm về hành động lạ lùng, rất phản văn hóa, của Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội. Chắc chắn sự kiện này sẽ ghim vào lịch sử như một vết đen, gắn với Hà Nội, không dễ tẩy xóa.

Trước khi triển lãm khai mạc một ngày, Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội còn “cẩn thận” cử đến hai nữ “hồng vệ binh”, lăm lăm trong tay bản danh sách phê duyệt các chân dung được treo và không được treo. Họ lạnh lùng rà soát từng bức chân dung. Mất đúng một buổi chiều, cuối cùng họ cũng phát hiện chân dung nhà thơ Phùng Quán thuộc diện CẤM TREO nhưng vẫn ngang nhiên “ngụy” trên tường. Gỡ xuống ngay và luôn, không nói nhiều!

Danh sách các văn nhân
không được treo

- 1 Phan Khôi
- 2 Hoàng Cầm
- 3 La Khắc Hòa
- 4 Tạ Duy Anh
- 5 Hoàng quốc Hải
- 6 Hoàng Minh Cường
- 7 Trần Đức Thảo
- 8 Nguyễn Duy
- 9 Lê Đạt
- 10 Phùng Cung
- 11 Đỗ Hoàng
- 12 Phạm Lưu Vũ
- 13 Thái Bá Lân
- 14 Nguyễn Xuân Diện
- 15 Thái Kế Toại
- 16 Trần Dần
- 17 Phùng Quán
- 18 Nguyễn Quang Lập
- 19 Trần Huy Lượng
- 20 Vũ Thu Hiền
- 21 Phạm Việt Dao
- 22 Nguyễn Ngọc
- 23 Ý Nhi
- 24 Dương Tử Đông
- 25 Bùi Chí Vinh
- 26 Hoàng Hsing
- 27 Đặng Văn Sinh
- 28 Trương Hữu
- 29 Phạm Xuân Nguyên

30 - Không cấp phép

04 nhà văn

- Xuân Khánh

- Dương Tử Đông

- Bùi Ngọc Tấn

- Phạm Toàn

PLS bức này gồm 04

Nhà văn trong 01

tác phẩm với

ket 0,60 x 1,1

Tôi chép ra đây

để tránh nhầm lẫn

gây tranh luận không

cần thiết

8-12-2013

Trương
Phạm Xuân Nguyên

Dư luận đang đặt câu hỏi: Việc làm đầy tinh thần “hồng vệ binh” tàn sát văn hóa như đã xảy ra liệu có phải là quan điểm của lãnh đạo Hà Nội hay chỉ là sự kém cỏi, muốn thể hiện quyền lực của cấp dưới?

Với trường hợp thứ nhất thì không còn gì để nói, ngoài từ “thảm họa”.

Nhưng, cho dù không đánh giá cao năng lực của lãnh đạo Hà Nội, tôi vẫn nghiêng về giả thiết thứ hai.

Trong trường hợp đó, nếu tôi là ông Đinh Tiến Dũng hoặc ông Trần Sỹ Thanh, tôi sẽ đích thân đến thăm triển lãm, năn nỉ xin phép tác giả được tự tay treo những bức chân dung bị cấp dưới cấm (trừ bức chân dung tôi, vì nó đã nằm cố định ở trên tường nhà tôi từ lâu).

Đó sẽ là hành động văn hóa đẹp ở mức siêu thăng (từ của thầy Hoàng Ngọc Hiến), đủ sức biến một thảm họa văn hóa, thành một dấu ấn của đạo đức và khôn ngoan chính trị.

Lịch sử sẽ ghi nhớ các ông theo cách nào, hoàn toàn tùy ở các ông.

Vì sao Sở Văn hóa Hà Nội cấm?

Capture à partir de :[baotienngdan](https://baotienngdan.com)

Nguyễn Thành Phong

2-12-2023

Phạm Xuân Trường – Một thi sỹ tài hoa, một nghệ sỹ điêu khắc độc đáo với thể loại tranh gò đồng khắc họa chân dung các văn nghệ sỹ nổi tiếng Việt Nam đương đại. Ông sống và sáng tác ở Hải Phòng.

Dịp này, thi sỹ, nhà điêu khắc Phạm Xuân Trường đang bày triển lãm tranh tại Hà Nội. Điều bất ngờ đến sững sốt là: Có hơn 180 bức chân dung gò đồng được ông trình Sở Văn hóa, Thể thao, Du lịch (VHTTDL) Hà Nội để xin cấp giấy phép triển lãm nhưng chỉ có 154 bức chân dung được cấp phép. Còn lại, Sở VHTTDL Hà Nội, sau khi thẩm định, đã cấm treo rất nhiều bức, trong đó có chân dung các nhà văn hóa, nhà văn, nhà nghiên cứu, phê bình và văn nghệ sỹ nổi tiếng như: Phan Khôi, Hoàng Cầm, La Khắc Hòa, Tạ Duy Anh, Hoàng Minh Tường, Hoàng Quốc Hải, Trần Đức Thảo, Nguyễn Duy, Lê Đạt, Phùng Cung, Trần Dần, Phùng Quán, Dương Tường, Trương Tửu, Nguyễn Quang Lập, Nguyễn Ngọc, Hoàng Hưng, Phạm Xuân Nguyên, Phạm Toàn, Thái Kế Toại...

Ảnh: Phạm Xuân Trường (bên phải) cùng bạn văn và những bức gò đồng tại triển lãm của ông. Nguồn: Nguyễn Thành Phong

Có cả một bức gò đồng chân dung bốn vị là Nguyễn Xuân Khánh, Bùi Ngọc Tấn, Phạm Toàn, Dương Tường cũng bị cấm treo.

Nên biết, những tên tuổi nêu trên, có người đã mất, được lấy tên đặt cho đường phố, nhiều người đã được vinh danh Giải thưởng Hồ Chí Minh, Giải thưởng Nhà nước và những người đang sống thì đang sáng tạo và vẫn xuất hiện trên báo chí, trên các diễn đàn, các sự kiện văn hóa, văn nghệ...

Sở Văn hóa Hà Nội không cho treo các tranh này trong triển lãm chắc chắn không phải vì tranh xấu.

Vậy thì vì sao?

Có người nói đùa, giá ông Phạm Xuân Trường cứ gò đồng tranh chân dung lợn gà chó má, thì Hà Nội chả cấm làm gì đâu. Đằng này, ông lại đi gò đồng chân dung các nhân vật có nhiều đóng góp đặc sắc cho Văn hóa, Văn chương Việt, thế thì rất cần phải cấm!

Cấm như thế thì khác nào cấm là để chứng tỏ đang rất vô văn hóa, là để thể hiện cần đầu tư tiền lớn ngay, mà còn chần hững cho kịp thời nữa...

Chao ôi, Văn hóa Hà Nội đã đến thời mạt như vậy ư?

Sở VH-TT Hà Nội bị chỉ trích vì cấm 30 tác phẩm của nghệ sĩ Phạm Xuân Trường

04/12/2023

An Tôn - VOA

Capture à partir de : [voatiengviet](https://www.voatiengviet.com)

Nghệ sĩ Phạm Xuân Trường trước ngày khai mạc triển lãm chân dung gò đồng, 1/12/2023.

Sở Văn hóa và Thể thao (VH-TT) Hà Nội đối diện nhiều lời chỉ trích, chất vấn trên mạng xã hội trong mấy ngày nay sau khi không cho phép nghệ sĩ Phạm Xuân Trường trưng bày 30 tác phẩm trong Triển lãm “Gò đồng chân dung các văn nghệ sĩ” tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam ở Hà Nội.

Cuộc triển lãm của tác giả Phạm Xuân Trường, diễn ra từ ngày 2-8/12 với hơn 150 tác phẩm gò đồng được trưng bày, không tính 30 tác phẩm bị kiểm duyệt. Ông Trường được coi là một thi sĩ tài hoa kiêm một nghệ sĩ điêu khắc độc đáo ở Việt Nam.

Công bố trên trang cá nhân hôm 3/12, ông Trường cho hay Sở VH-TT Hà Nội “không cấp phép” cho các tác phẩm thể hiện chân dung của triết gia Trần Đức Thảo, các nhà thơ Lê Đạt, Phùng Cung, Phùng Quán, Trần Dần, Hoàng Cầm, Nguyễn Duy, các nhà văn Phan Khôi, Tạ Duy Anh, Vũ Thư Hiên, Nguyễn Ngọc, Nguyễn Quang Lập và nhiều nhân vật có tiếng tăm khác như tiến sĩ Nguyễn Xuân Diện, cựu sỹ quan an ninh văn hóa kiêm nhà văn Thái Kế Toại.

Nói với VOA từ Hải Phòng, nghệ sĩ Phạm Xuân Trường nhận xét về quyết định của cơ quan quản lý tại thủ đô Việt Nam:

“Nó chả có gì mà đáng cắt, không cho treo người ta. Tôi không hiểu tại sao Sở VH-TT Hà Nội họ lại cắt như thế. Ví dụ nhà triết học Trần Đức Thảo đã được truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh, rồi thì nhà thơ Hoàng Cầm, nhà thơ Lê Đạt, nhà thơ Phùng Quán, nhà thơ Trần Dần... cũng đã trao giải thưởng nhà nước cho người ta rồi”.

Theo lời ông Trường thuật lại, phía sở “không đưa ra một lý do gì” khi họ gửi văn bản trả lời cho đơn xin thực hiện cuộc triển lãm của ông, kèm theo danh sách hơn 150 tác phẩm được duyệt và 30 tác phẩm không được cấp phép.

Ông Trường cho biết thêm rằng những tác phẩm bị kiểm duyệt gồm 29 bức chân dung đơn lẻ và 1 bức thể hiện chân dung 4 nhà văn Xuân Khánh, Dương Tường, Bùi Ngọc Tấn và Phạm Toàn.

“Tôi không hỏi lại lý do vì sao họ cắt. Tôi để lại số người ấy ở Hải Phòng và tôi chờ đúng số người được duyệt lên để treo. Không hỏi han gì, nói chung là không thắc mắc, không phản ứng gì với họ cả”, vẫn lời nam nghệ sĩ chia sẻ với VOA.

Việc Sở VH-TT Hà Nội hạn chế số lượng tác phẩm được trưng bày đã được ông Trường, cũng là thành viên Hội Nhà văn Việt Nam, tâm sự với Phó Chủ tịch hội Trần Đăng Khoa và cựu Chủ tịch hội Hữu Thịnh. Cả hai ông Khoa và Thịnh đều “giật mình”, “bàng hoàng không hiểu tại sao”, ông Trường kể lại.

VOA cố gắng liên lạc với Sở VH-TT Hà Nội để tìm hiểu thêm nhưng không có hồi đáp.

Theo quan sát của VOA, rất nhiều người - bao gồm cả các nhà văn, nhà trí thức nổi danh như Nguyễn Quang Thiều, Nguyễn Như Phong, Nguyễn Xuân Diện, Mạc Văn Trang, Đoàn Bảo Châu, Trần Thanh Cảnh, v.v... - đã bày tỏ phản ứng trên trang cá nhân về sự kiểm duyệt của cơ quan quản lý văn hóa tại thủ đô Việt Nam.

Họ bày tỏ nỗi buồn và sự thất vọng vì chân dung của nhiều nhà trí thức, nhà văn, nhà thơ danh giá có những đóng góp lớn cho Việt Nam đã không được treo lên trong cuộc triển lãm của nghệ sĩ Phạm Xuân Trường.

Bên cạnh đó, những người bày tỏ ý kiến còn viết rằng việc làm của Sở VH-TT Hà Nội là “cảm tính”, “nực cười”, “ngu dốt”, “cậy quyền”, “vô văn hóa”, “sỉ nhục văn nghệ sĩ”, “bất chấp pháp luật”, “giẫm đạp lên quyền công dân”, v.v...

Một số người, bao gồm cả chính những người có chân dung không được treo như nhà văn Thái Kế Toại, tiến sĩ Nguyễn Xuân Diện, v.v... nêu lên chất vấn vì sao sở không cấp phép cho 30 tác phẩm và căn cứ vào cơ sở pháp lý nào. Họ đòi hỏi phải có đại diện của sở đứng ra công khai giải thích với công chúng.

Cho đến thời điểm bài báo này được đăng, chưa có bất cứ tuyên bố chính thức nào từ Sở VH-TT Hà Nội về vụ việc để phản hồi lại sự phản ứng của nhiều người trong công chúng, theo quan sát của VOA.

Nghệ sĩ Phạm Xuân Trường nói với VOA rằng ông thấy “ám lòng” về sự ủng hộ của nhiều người, đặc biệt là các văn nghệ sĩ, dành cho ông trên mạng xã hội như đã thấy trong mấy ngày nay:

“Được anh em ủng hộ việc làm đúng đắn của tôi thì trong lòng rất vui bởi vì hầu như đều được mọi người ủng hộ cả”.

Nhận xét chung về không gian tự do sáng tạo ở Việt Nam, ông Trường cho rằng mỗi quốc gia có luật lệ riêng và quan niệm về tự do của mỗi người một khác nhưng Việt Nam “có gì đó chưa được hài lòng với nhiều người”.

Nhà thơ và nghệ sĩ điêu khắc này ghi nhận việc các lãnh đạo hàng đầu của đất nước, gồm cả Chủ tịch nước Võ Văn Thưởng và Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Nguyễn Phú Trọng, vào các dịp khác nhau đều đã thể hiện sự quan tâm đến lĩnh vực văn hóa, khích lệ các văn nghệ sĩ sáng tác có trách nhiệm và trung thực với nhân dân và đất nước.

[Thư ngỏ chất vấn Giám đốc Sở Văn hoá và Thể thao Hà Nội](#)

Capture à partir de : [baotienngdan](https://baotienngdan.com)

[Dạ Thảo Phương](#)

5-12-2023

(Về việc cấm treo chân dung 31 văn nghệ sĩ trí thức trong triển lãm tranh gò đồng của tác giả Phạm Xuân Trường).

Nhiệm kỳ nhất thời, bia đời vạn đại

Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Độc lập- Tự do- Hạnh phúc

Kính gửi ông Giám đốc Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội,

Tôi là Dạ Thảo Phương, một công dân Việt Nam, một người quan tâm đến văn hoá nghệ thuật và cũng là một người sáng tác.

Tôi viết thư này, thực hiện quyền, nghĩa vụ công dân của mình (được quy định trong Luật số 10/2022/QH15 ngày 10/11/2022 của Quốc hội), bày tỏ chính kiến cá nhân trước một sự kiện văn hoá nghệ thuật thuộc thẩm quyền của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội.

Thưa ông, mới đây, tác giả Phạm Xuân Trường có công bố việc 30/184 tác phẩm chân dung trí thức, văn nghệ sĩ bị Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội cấm treo trong triển lãm của mình (danh sách trong 6 trang văn bản có dấu giáp lai kèm theo giấy phép số 563/GP- SVHTT cấp ngày 01/ 11/23).

Hành động này của cơ quan quản lý văn hoá của Thủ đô đang dấy lên một làn sóng phản ứng mạnh mẽ trong giới văn nghệ sĩ cũng như công chúng văn hoá nghệ thuật.

Tại đây, tôi muốn bày tỏ công khai sự phản đối của cá nhân mình trước quyết định này của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội.

Trước hết, nghệ sĩ Phạm Xuân Trường- cũng như mọi công dân khác- có quyền tự do sáng tạo và giới thiệu tác phẩm của mình tới công chúng, miễn các tác phẩm này không vi phạm pháp luật, không kích động bạo lực, không chống lại con người.

Việc cấm công bố trong triển lãm những tác phẩm lương thiện của nghệ sĩ Phạm Xuân Trường đã xâm phạm nghiêm trọng đến quyền tự do sáng tạo của những người thực hành nghệ thuật, trong đó có bản thân tôi.

Đồng thời, hành động trên của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội đã ngăn trở quyền được tiếp cận nghệ thuật của công chúng, mà tôi cũng là một cá nhân dự phần.

Đây là những quyền cơ bản, phổ quát, được UNESCO cũng như luật pháp Việt Nam công nhận.

30 bức chân dung bị cấm trưng bày này có hình thức nghệ thuật nhất quán với 154 bức không bị cấm, chỉ khác về nhân vật. Vì vậy, hành động cấm đoán này không nhằm đến hình thức nghệ thuật của tác phẩm mà nhằm đến 31 cá nhân những trí thức, văn nghệ sĩ được thể hiện trong tác phẩm (Theo thứ tự trong bản danh sách nêu trên):

- Học giả- nhà thơ- nhà văn- nhà báo Phan Khôi
- Nhà thơ Hoàng Cầm
- Giáo sư- dịch giả- nhà nghiên cứu văn học La Khắc Hoà
- Nhà văn Tạ Duy Anh
- Nhà văn Hoàng Quốc Hải
- Nhà văn Hoàng Minh Tường
- Triết gia Trần Đức Thảo
- Nhà thơ Nguyễn Duy
- Nhà thơ Lê Đạt
- Nhà thơ Phùng Cung
- Nhà thơ Đỗ Hoàng
- Nhà văn Phạm Lưu Vũ
- Dịch giả- nhà thơ Thái Bá Tân
- Tiến sĩ- nhà nghiên cứu văn hoá Nguyễn Xuân Diện
- Nhà văn Thái Kế Toại
- Nhà thơ- nhà văn Trần Dần
- Nhà thơ- nhà văn Phùng Quán
- Nhà văn- nhà báo- nhà biên kịch Nguyễn Quang Lập
- Nhà văn- nhà báo Trần Huy Quang
- Nhà văn Vũ Thư Hiên
- Nhà thơ Phạm Viết Đào
- Nhà văn- nhà văn hoá Nguyễn Ngọc
- Nhà thơ Ý Nhi
- Nhà thơ- dịch giả Dương Tường
- Nhà thơ Bùi Chí Vinh
- Nhà thơ- nhà báo- dịch giả Hoàng Hưng
- Nhà văn Đặng Văn Sinh
- Nhà văn Trương Tửu
- Nhà văn- nhà lý luận phê bình- dịch giả Phạm Xuân Nguyên
- Nhà văn Xuân Khánh
- Nhà văn Bùi Ngọc Tấn

– Nhà văn- nhà giáo- nhà nghiên cứu giáo dục Phạm Toàn

Hành động của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội đã xúc phạm công khai, nghiêm trọng đến di sản tri thức của cả dân tộc. Vì, nhiều người trong số những cá nhân này là những trí thức, văn nghệ sĩ có đóng góp to lớn, quan trọng trong nhiều thời kỳ khác nhau của lịch sử văn hoá nghệ thuật Việt Nam.

Không ít người trong số các vị này được chính Nhà nước hoặc các tổ chức của Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam tôn vinh bằng những giải thưởng lớn như Giải thưởng Hồ Chí Minh, Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật, Giải thưởng của Hội Nhà văn Việt Nam, Hội Nhà văn Hà Nội, v.v... Không ít người có tác phẩm được giảng dạy trong trường phổ thông, trường đại học. Có người đã mất được lấy tên đặt cho đường phố. Những người đang sống vẫn tiếp tục lao động, cống hiến, không vi phạm pháp luật. Điều này chứng tỏ lệnh cấm của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội vừa sai trái về mặt pháp luật, vừa thiếu hiểu biết về mặt văn hoá, thậm chí nó còn tùy tiện đến mức khó hiểu vì thiếu nhất quán về mặt chính trị với không ít chính các quyết định cấp cao trước đó của Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Tạp chí Tuyên giáo của ban Tuyên giáo Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam ngày 1. 12. 2021 đã tuyên bố: “Từ quan niệm “tài năng văn học, nghệ thuật là vốn quý của dân tộc” thể hiện trong Nghị quyết 23-NQ/TW (2008) về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới, toàn bộ hệ thống chính trị và cơ quan chuyên trách ở Việt Nam luôn trân trọng, khẳng định, bảo vệ đóng góp của các nghệ sĩ với sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước”.

Hành động trên của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội đã đi ngược lại với phát ngôn này.

Là một công dân thuộc thế hệ sau, cá nhân tôi mang ơn sâu sắc những đóng góp cho xã hội của nhiều trí thức, văn nghệ sĩ là nhân vật trong những bức chân dung các ông cấm triển lãm. Có những người tôi chỉ được đọc qua trang sách từ khi ngồi ghế trường phổ thông hoặc giảng đường đại học. Không ít người tôi có may mắn từng được gặp, được giao tiếp trong quá trình làm việc, tôi biết ơn những biểu hiện tài năng, tri thức, nhân cách và tinh thần phụng sự đất nước của họ.

Tôi tin rằng, bất cứ người Việt Nam nào có tình yêu tri thức, có quan tâm tha thiết tới văn hoá nghệ thuật, có hiểu biết về pháp luật, có ý thức về lòng biết ơn và về sự tự trọng trong tư tưởng đều đau xót, phẫn nộ trước những hành động cấm đoán tùy tiện, thiếu hiểu biết như quyết định vừa rồi của Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội.

Nhà thơ Nguyễn Quang Thiều- chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam- đã viết: “Nỗi buồn và sự thất vọng thuộc về nhân dân khi họ nghĩ đến quyết định của các cơ quan chức năng Hà Nội đối với triển lãm này”.

Kính thưa ông Giám đốc Sở Văn hoá và Thể Thao Hà Nội,

với các quyền công dân được quy định trong pháp luật nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam, tôi đề nghị ông, ngay lập tức, một cách công khai và chính thức, thể hiện trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan quản lý văn hoá đã có quyết định sai pháp luật, phản văn hoá, trái lòng dân này. Ông hãy có văn bản công khai, chính thức giải thích về quyết định trên của Sở, xin lỗi nghệ sĩ Phạm Xuân Trường, xin lỗi những trí thức, văn nghệ sĩ liên quan, xin lỗi công chúng, đồng thời có hành động thiết thực, kịp thời chuộc lại quyết định sai lầm này. Tôi tin rằng, một thái độ hợp lẽ, có trách nhiệm và có văn hoá như vậy sẽ được ghi nhận, hoan nghênh, tôn trọng.

Nhiệm kỳ nhất thời, bia đời vạn đại, thưa ông.

Kính chúc ông mạnh khỏe, tinh tấn, có những quyết định sáng suốt trong nhiệm kỳ của mình với tư cách là người đứng đầu cơ quan quản lý văn hoá của thủ đô Hà Nội.

Nicosia, 5.12.2023

Kính thư,

Dạ Thảo Phương

[Quyền được treo tranh](#)

Capture à partir de :[baotienngdan](#)

[Phạm Xuân Nguyên](#)

5-12-2023

Vụ việc cuộc triển lãm tranh chân dung gò đồng văn nghệ sĩ của nhà thơ – nhà điêu khắc Phạm Xuân Trường gây sóng dư luận là liên quan đến quyền được treo tranh. Đó là quyền tự do sáng tạo và quyền tự do trưng bày tác phẩm. Đây là vấn đề thuộc phạm vi pháp lý.

Ông Trường có quyền làm tranh về những người ông yêu mến. Ông có quyền xin phép bày tranh triển lãm. Còn cơ quan chức năng có quyền cấp phép cho triển lãm hay không.

Vấn đề ở đây là ông Trường xin phép bày 184 bức gò đồng và Sở VH-TT Hà Nội đã cấp phép, nhưng chỉ cho treo 154 bức, còn cấm treo 30 bức, mà không nêu rõ lý do. Nên dư luận bức xúc muốn biết tại sao có sự cấm treo tranh như thế. Đó là câu hỏi mà Sở VH-TT Hà Nội phải trả lời rõ ràng cho dư luận.

Còn chuyện tranh đẹp hay xấu lại là vấn đề khác. Đó là quyền tự do thưởng thức nghệ thuật. Ông Trường được quyền treo tranh triển lãm chính đáng thì khán giả đến xem được quyền bình phẩm khen chê đánh giá chất lượng tác phẩm. Đó là chuyện bình thường. Công chúng có cái quyền ấy. Triển lãm nào chẳng vậy. Tác phẩm văn chương nghệ thuật nào chẳng vậy. Đều là phải chịu quyền phán xét của công chúng thưởng thức.

Tôi là một nhân vật được ông Trường làm tranh và là một trong 30 nhân vật không được treo tranh. Xem triển lãm của ông có bức tôi thích, có bức tôi không thích. Có những bức tôi thích hơn bức ông ấy làm cho tôi. Thế có sao đâu! Thích hay không thích là quyền của tôi. Nhưng tôi đấu tranh cho quyền của ông Trường được treo tranh của ông ấy. Như một câu nói nổi tiếng của một danh nhân nước ngoài thường được trích dẫn: “Tôi hoàn toàn đối lập với quan điểm của anh, nhưng tôi sẵn sàng chiến đấu đến chết để bảo vệ cho anh quyền nói lên quan điểm ấy.”

Cho nên không thể nhập nhằng ở đây. Vấn đề mấu chốt là Sở VH-TT Hà Nội phải nói rõ với công luận và các nhân vật của 30 bức tranh không được treo là tại sao lại cấm chúng. Còn khán giả cứ việc đến Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam xem 154 bức gò đồng chân dung văn nghệ sĩ của Phạm Xuân Trường đã được treo và thoải mái bình luận khen chê. Chỉ có điều chê tranh thì được nhưng không nên xúc phạm cá nhân người làm tranh. Và đừng lấy việc khen chê đó “chạy tội” cho Sở VH-TT Hà Nội. “Chạy tội” vin vào sự xấu đẹp thì làm sao lại đã cấp phép cho 154 bức?

(Ảnh: Bức gò đồng chân dung tôi được anh Trường làm năm 2018 và tặng tôi năm 2019 trong dịp tôi cùng mấy bạn văn được anh mời xuống Hải Phòng chứng kiến lễ trao cho đại diện Đại sứ quán Mỹ bức gò đồng Donald Trump và Kim Jong Un bắt tay nhau trong cuộc hội

kiến tại Hà Nội (2019). Mặt sau tranh có chữ ký của những người tham dự cuộc hội ấy. Tôi vẫn giữ bức gò này trong nhà như một kỷ niệm tình cảm của hai anh em ngẫu nhiên đồng Phạm đồng Xuân bên cạnh nhiều kiểu loại chân dung tôi được bạn bè tặng. Tôi còn có ý định một dịp nào đó sẽ bày chơi các chân dung tranh ảnh này vui với bạn bè. Có sao đâu!)

Thủ đô nhục với Cổ đô

baotienngdan.com

[Phạm Xuân Nguyên](#)

8-12-2023

Ồ trống khi bức Phùng Quán bị gỡ đi. Ảnh: FB tác giả

Hôm nay (8/12/2023) cuộc triển lãm tranh chân dung gò đồng văn nghệ sĩ của nhà thơ Phạm Xuân Trường (Hải Phòng) tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam kết thúc sau một tuần bày tranh.

Hôm qua tôi đến lại phòng tranh chia tay anh Trường. Tôi thấy lại khoảng trống chỗ Bảo tàng “treo nhầm” bức chân dung nhà thơ Phùng

Quán (có trong danh sách 30 bức bị Sở VH-TT HN cấm treo). Ngay hôm khai mạc phát hiện ra cái sự nhầm tai hại đó Bảo tàng đã cho gỡ Phùng Quán xuống và lấy một bức khác trám vào. Bức treo thế đó hôm qua đã được tác giả tặng cho nhân vật nên cái khoảng trống Phùng Quán để lại, lại hiện ra.

Triển lãm kết thúc nhưng bức xúc của dư luận về việc tại sao Sở VH-TT HN quyết định cấm treo 30 bức vẫn chưa được trả lời dù đã có đơn chất vấn của người trong cuộc.

Nhân chuyện này liên hệ với Huế tôi thấy thú vị thật nhức với cổ đô. Nhà thơ Phùng Quán bị nạn Nhân Văn – Giai Phẩm thế nào ai cũng đã biết. Nhưng khi ông được phục hồi, được trao Giải thưởng Nhà nước về VHNT, thì tại phường Thủy Dương (Huế) quê hương ông, chính quyền thành phố đã lấy tên ông đặt cho một con đường dài hơn ba cây số. Con đường đó bắt ra đường lớn mang tên Nguyễn Tất Thành Thành chạy từ thành phố về phía Nam.

Đường Phùng Quán ở Thủy Dương (Huế) cạnh đường Nguyễn Tất Thành. Ảnh trên mạng

Trong khu nghĩa trang nằm cạnh con đường mang tên Phùng Quán, khu mộ vợ chồng ông đã được bạn bè văn nghệ sĩ chung sức xây

dựng khung trang, đẹp đẽ. Tấm bia mộ khắc ghi đoạn thơ lẫm liệt của ông trong bài “Lời mẹ dặn” (1957) mà vì thế đời ông đã bị khốn khổ:

*“Yêu ai cứ bảo là yêu
Ghét ai cứ bảo là ghét
Dù ai ngon ngọt nuông chiều
Cũng không nói yêu thành ghét
Dù ai cầm dao dọa giết
Cũng không nói ghét thành yêu.”*

Huế xử sự với Phùng Quán đẹp vậy đã từ mười mấy năm qua. Vậy mà thủ đô Hà Nội đã ở năm thứ hai lăm của thế kỷ XXI vẫn cấm treo một bức chân dung gò đồng của Phùng Quán trong một cuộc triển lãm bình thường. Tôi đề rằng ở Hà Nội với những quan làm văn hoá mà vô văn hoá, cấm treo tranh như thế này thì tấm bia mộ trên của Phùng Quán sẽ không được dựng, mà có dựng thì cũng không được khắc thơ, mà có được khắc thơ thì cũng bị đục, mà không bị đục thì cũng bị phá đổ bia.

Thật là THỦ ĐÔ NHỤC VỚI CỐ ĐÔ!

[Hồng vệ binh hay thảm họa văn hóa từ Hà Nội?](#)

Bình luận của Blogger Trần Hiếu Chân, từ TP. HCM

2023.12.06

[RFA](#)

Triển lãm chân dung gò đồng của tác giả Phạm Xuân Trường ở Hà Nội
Văn Việt/Tạ Duy Anh

Tại Kinh thành Thăng Long, một cơn “địa chấn” về văn hóa lại một lần nữa rung lắc dữ dội. 31 bức tranh gò đồng bị cấm treo mà không có bất cứ một lời giải thích nào từ chính quyền cộng sản. Dự luận đang rộ lên về một vụ đấu tố “Văn nhân giai phẩm Bis” (lần thứ hai) ở thế kỷ 21.

Thật ra cho đến nay, nhiều thế hệ cả trẻ lẫn già ở Việt Nam, vẫn chưa biết được sự thật phũ phàng: Chính Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh đứng đằng sau vụ đấu tố “Văn nhân giai phẩm” lần thứ nhất. Chính ông Hồ là người đã chủ trương đàn áp phong trào tranh đấu cho tự do dân chủ của văn nghệ sĩ và trí thức miền Bắc có tầm vóc lớn lao, khởi xướng từ đầu năm 1955 và bị dập tắt tháng 6/1958. Cấm ƠN nhà phê bình văn học Thụy Khuê (Pháp quốc) đã có tác phẩm để đời hơn 900 trang về sự dối trá và công cuộc triệt tiêu hết mọi dấu vết của sự dối trá ấy trong lịch sử văn hóa Việt (1). Và giờ đây, chúng ta cũng “nên có nhời” với đội Hồng vệ binh từ Sở Văn hóa – Thể dục thể thao Hà Nội đã cử hai “nữ quái” đến sẫm soi suốt cả một buổi sáng, rồi lấy quyết định ngay tại “hiện trường” (như trong một vụ án mạng), để “khai tử” 31 bức tranh gò đồng trân quý. Nhờ sự độc đoán đó, không cần đến thuyết âm mưu, một lần nữa, công chúng trong và ngoài nước có dịp hiểu thêm về đường lối văn hóa và chủ trương của ĐCSVN đối với

giới văn nghệ sỹ trí thức, tại thời điểm vẫn được tuyên truyền là Việt Nam đang hội nhập với thế giới văn minh.

Mọi sự so sánh đều khập khiễng, đương nhiên! Ngay trong 31 vị có “tranh treo không phải tranh treo nhưng mà tranh treo” ấy, tôi nghĩ, chẳng có ai tự ý đem so mình với các bậc tiền bối từng bị Cộng sản dày ải từ thế kỷ trước. Bởi vì, chính ông Phạm Xuân Nguyên, cựu Chủ tịch Hội Nhà Văn Hà Nội đã viết trên Facebook rằng, các ông chỉ là “những con người tự do ở một đất nước luôn hô hào độc lập – tự do”. Các ông “không ai muốn bị tai nạn để được nổi tiếng!” Nhưng các ông “cần được biết ai và vì lý do gì đã khiến các ông bị ‘tai nạn’ để thành ra ‘nổi tiếng’ một cách bất đắc dĩ thế này?” (2). Tác giả bài viết này chia sẻ với nguyện vọng hoàn toàn chính đáng của vị cựu Chủ tịch Hội, nhưng đồng thời cũng lo ngại, nếu ông Phạm Xuân Nguyên đòi truy tận gốc cái lệnh oái oăm do hai nữ “Hồng vệ binh” mang đến buổi duyệt tranh, thì e rằng ông sẽ đụng chạm lớn. Bởi vì, giống như trong 900 trang sách, bà Thụy Khuê đã dày công đi tìm “trùm cuối” của vụ “Văn nhân giai phẩm” lần thứ nhất, thì trong vụ “Tranh treo” này (được cho là một vụ đầu tố “Văn nhân giai phẩm lần thứ hai” ở thế kỷ 21), ít nhất, ông Nguyên cũng sẽ đụng chạm đến Trưởng Ban Tuyên giáo trung ương (TBTGTU’).

Nói “ít nhất” là vì ông TBTGTU’ cũng chưa thể là “trùm cuối”. Ở một xứ Đảng Cộng sản (ĐCS) lãnh đạo tuyệt đối và toàn diện mọi việc, mọi nơi và mọi lúc, thì chính ông Trưởng ban (tướng quân đội ba sao Nguyễn Trọng Nghĩa) cũng chỉ là tay sai của đảng “Quân vương”. Ông Nguyên đã cảm thán khá chính xác, khi ông thấy rất đau cho vụ này, và “càng đau hơn khi Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng vừa thay mặt BCHTU’ ký ban hành Nghị quyết số 45 của Hội nghị Trung ương 8 về phát triển đội ngũ trí thức cả số lượng và chất lượng”. Cảm thán như thế, ông Nguyên có nghĩ rằng, nếu TBT ra cái lệnh trên, thì quả thật, ông Trọng đã tự “lấy đá ghè chân mình”? Và cảm thán như thế, mà các ông vẫn chưa hết hy vọng? Nhà văn Tạ Duy Anh (Lão Tạ) đặt câu hỏi: “Việc làm đầy tinh thần ‘hồng vệ binh’... đã xảy ra liệu có phải là quan điểm của lãnh đạo Hà Nội hay chỉ là do sự kém cỏi, muốn thể hiện quyền lực của cấp dưới? Với trường hợp thứ nhất thì không còn gì để nói, ngoài từ “thảm họa”... Và Lão Tạ mách nước, nếu tôi là Đinh Tiến Dũng hoặc Trần Sỹ Thanh (Bí thư và Chủ tịch Hà Nội), tôi sẽ đích thân đến thăm triển lãm, năn nỉ xin phép tác giả được tự tay treo những bức chân dung bị cấp dưới cấm (3). Một sự ngây thơ đẹp tuyệt

vời... thưa Lão Tà. Nếu “Quân vương” Nguyễn Phú Trọng không bật đèn xanh, thì ông Dũng và ông Thanh không đời nào dám manh động! Không tin, các vị cứ chờ xem!

Để lần theo dấu vết “trùm cuối” của vụ “Tranh treo”, xin trích dẫn một “tuýt” bạn tôi vừa gửi. Anh là sỹ quan quân đội, từng lấy bằng bác sỹ ở trời Tây, tự tuyên bố bỏ ĐCSVN. Anh viết, có gì đâu mà bạn phải băn khoăn là “Hồng vệ binh” làm theo lệnh của ai? Lê-nin từng dạy, bọn trí thức giá trị không bằng cục phân. Phân còn giá trị hơn chúng, vì nó còn dùng được vào việc bón ruộng. Còn bọn này... ĐCSVN tuân theo huấn dụ của Lê-nin, của Mao Chủ tịch, và biết đâu nay mai sẽ “cùng chung vận mệnh” với hậu duệ của Mao là Tập Đa Đa, thì tất nhiên “phải tống (cái lũ ấy) vào hũ mà đậy lại” theo như Hồi ký của Giáo sư Nguyễn Mạnh Tường tiết lộ. Còn dưới con mắt của “Quân vương” Nguyễn Phú Trọng hiện nay, thì trí thức, văn nghệ sỹ là tầng lớp dễ “diễn biến” và “tự chuyển hóa” nhất. Một Facebook khác, viết trên “Tiếng Dân”, “giá ông Phạm Xuân Trường cứ gò đồng tranh chân dung lợn gà chó má, thì Hà Nội chả ai cấm làm gì. Đảng này, ông Trường lại đi gò đồng chân dung các nhân vật có nhiều đóng góp đặc sắc cho Văn hóa, Văn chương Việt, thế thì tất nhiên cần phải cấm là đúng rồi!
(4)

Facbooker Thông Cào còn quyết liệt hơn trong việc truy vết “trùm cuối”: “Phải nói thẳng, đây là vụ ‘Nhân văn giai phẩm bis’, vụ đầu tố, hủy diệt văn nghệ mới. Nó là sự kết hợp của chính trị thô bạo với sự quản lý ngu dốt và thói nhỏ nhen, tiểu nhân tầm thường. Nó là sự xuống dốc thê thảm của văn hóa trong tay bọn hồng vệ binh thói nát. Phải vạch mặt, chỉ ra đích danh thủ phạm chứ không thể xuê xoa mãi được.... Nếu như Bí thư thành ủy Đinh Tiến Dũng hoặc Trưởng Ban tuyên giáo Thành ủy không đứng ra giải quyết thì trách nhiệm ‘scandal’ này thuộc về Trung ương, thậm chí thuộc về Tổng bí thư. Đây đâu phải là ‘chuyện thường ngày ở huyện’ nhỏ nhặt, không đáng kể của một cuộc triển lãm, hay của lĩnh vực văn nghệ...” (5) Hoàn toàn chính xác, đây là nơi thể hiện rõ nhất, quan điểm chính thống của thế lực cầm quyền đối với các nhân vật lịch sử, những người có công với dân với nước, những người mà ngay chính chế độ độc tài toàn trị này, chẳng dưng, đã buộc phải “che miệng thế gian” bằng cách ban phát các danh hiệu hảo, từ giải thưởng Hồ Chí Minh đến giải thưởng Nhà nước...

Hãy kiên nhẫn chờ thêm mấy ngày nữa, thậm chí có thể mấy tuần, mấy tháng nữa, để xem vụ “án treo” này có động đến cửa của “Thiên đình” hay không, hay lại nói như nhà thơ họ Chế: “Cửa vẫn đóng và đời im ỉm khóa”.

Tham khảo:

1. <https://www.voatiengviet.com/a/interview-thuy-khue-05-26-2012/1145623.html>

2.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02xwZwPqhGkNkADFDWpDjDEtCeqm5FRdwG2LtPnbsde2TXawb1KyyeTm6e6BAawcRpl&id=100001402346694

3.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0WodA9q7qUouNst13sDkKUfxJPBY6DmW1HjipFdiTowgk6oSdQa7zTE4Q31Dmeojl&id=1160946631

4. <https://baotienngdan.com/2023/12/02/vi-sao-so-van-hoa-ha-noi-cam/>

5.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0DmvoW8wD9VsgauZ5XVVPMY5BrptmHQ18QAq1os2g3mowbj5X5Z4bR645amtAaiDjl&id=100024722048900

** Trần Hiếu Chân là nữ nhà báo từ TP HCM, từng là cộng tác viên lâu năm cho các báo Lao Động, VietnamNet, Saigon Tiếp thị và một số cơ quan truyền thông quốc tế như RFA, BBC và VOA. Các đề tài của nữ nhà báo này trải dài trên diện rộng, đề cập đến nhiều vấn đề quốc nội và quốc tế cũng như các vấn đề thuộc chính trị đối ngoại của Việt Nam.*

